

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

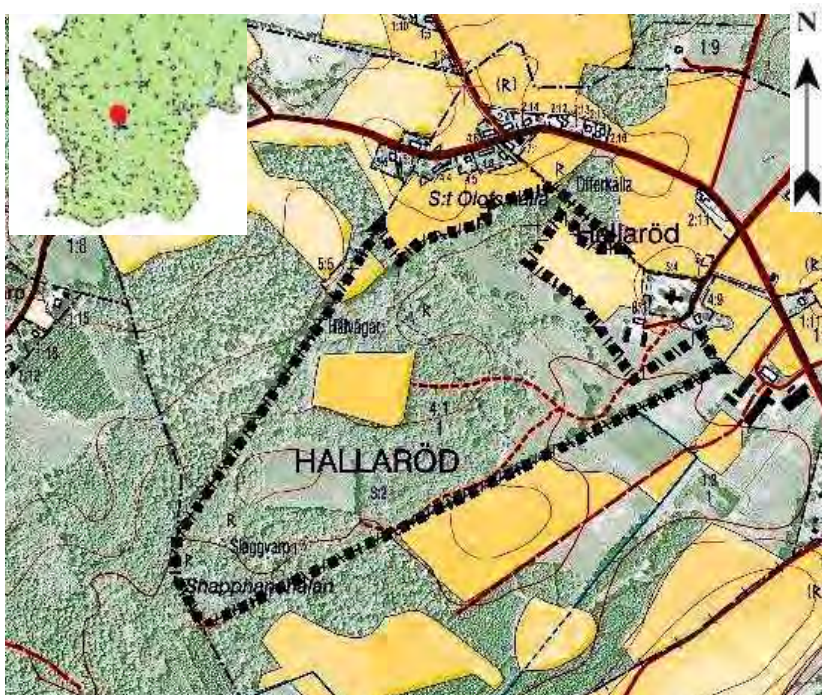
Beslut om bildande av naturreservatet Hallaröd i Höörs kommun, Skåne län

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Med stöd av 3 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, (bilaga 3).

Skala 1:10 000

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Hallaröd NR Beslut.docx

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Hallaröd
Kommun	Höör
Objektnummer	1102190
Internationella åtaganden	-
Gränser	Området begränsas av mitten av svart heldragen linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter och markägare	Del av Hallaröd 4:1 och del av Hallaröd S:2 (Naturvårdsverket, samfältt)
Läge	Cirka 7,5 km nordväst om Höör
Kartblad	Ekonomiska kartan: 2E 0a Topografiska kartan: 2D NO Tomelilla
Koordinater	X 438780, Y 6181600 (SWEREF 99)
Naturgeografisk region	Nr 7, Skånes sediment och horstområde
Vegetationszon	Nemorala zonen (södra lövskogsregionen)
Inskrivna nyttjanderätter	Finns i akten
Gemensamhetsanläggningar	Finns i akten
Areal	Cirka 31,7 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer. Områdets ädellövskog och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och i förekommande fall restaureras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellövskog, med inslag av luckor och gläntor,
- Bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Ringbarka förekommande granar,
- Bevara och utveckla områdets lövsumpskogar,
- Lägga igen avvattnande dike i skogen,
- Beta delar av området med nöt eller häst,
- Bevara, restaurera och utveckla trädklädd betesmark,
- Utveckla ett buskskikt med främst blommande buskar,

- Bevara och utveckla brynmiljöerna mot de öppna markerna,
- Bevara och utveckla ett fältskikt bestående av hävdgynnade arter,
- Bevara fattigkärret,
- Restaurera högrötsområdet,
- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna i området förekommande habitatlistad¹, rödlistad² eller sällsynt art, i synnerhet fladdermöss,
- Inplantera för området lämpliga hotade eller sällsynta arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog,
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom att anlägga ex. leder,

¹ Arter som förekommer i Rådets direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter,

² Arter som är förtecknade enligt Artdatabanken som rödlistade i Sverige.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, muddra, rensa, dika, fylla ut, asfaltera, eller annan markberedning,
2. uppföra ny byggnad, mast, luftledning, vindkraftverk eller annan anläggning,
3. avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen,
4. åstadkomma körskador i ädellöv- eller lövsumpskogsbestånd
5. använda kemiska bekämpningsmedel, sprida konstgödsel, stödutfodra jaktbart vilt, eller använda tryckimpregnerat material,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. röjning, gallring, avverkning, sådd eller plantering av träd, enligt bilaga 2,
3. igenläggning av diken, enligt bilaga 2,
4. borttagande av invasiva arter,
5. förvaltarens inplantering av inhemska arter vilka är knutna till biotoperna i reservatet,
6. utförande av åtgärder för, av förvaltaren, utpekade arter,
7. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
8. undersökningar och miljöövervakning av djur-, svamp- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. medföra hund eller annat husdjur som ej hålls i koppel,
3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar,
4. avsiktligt bryta sönder eller insamla och bortföra död ved,
5. anbringa tavla, skylt, snitsel, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

6. samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används.
7. utplacera främmande föremål (tex geocachar eller dylikt).

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-8.

- A2 gäller ej tillfälliga mobila jakttorn som sätts upp inför jaktsäsong och som tas ned efter avslutad jaktsäsong,
- A4 utgör ej hinder för jakträttsinnehavaren att hämta fällda älgar eller vildsvin i samband med jakt, körskador ska minimeras och återställas så långt möjligt,
- A5 gäller ej tillfällig åtel för vildsvin på åkermark, inför och i samband med jakt,
- C2 och C5 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

Vidare gäller följande undantag från föreskrifterna

- normalt underhåll av befintliga vägar eller nedtagning av för allmänheten farliga träd (längs med vägar, leder, rastplatser etc).
- drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga nyttjanderätter, vägar, dikningsföretag, ledningar och anläggningar. Inför utförande av arbete ska samråd ske med länsstyrelsen. Vid akut underhållsåtgärd kan samråd ske sedan arbetet inletts.
- uppsättning av informationsskyltar och gränsmärken för naturreservatet.

Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Hallaröd ligger i Höörs kommun, strax söder om Hallaröds kyrka. Närområdet karaktäriseras av Hallaröds by med kringliggande öppna marker och utanför dessa liggande ädellövskogar med inslag av granplanteringar. Området består främst av ädellövskog med inslag av öppna marker.

Berggrunden består till största delen av gnejs, genom området löper en diabasgång i nordväst-sydöstlig riktning. Jordarten utgörs i huvudsak av morän med inslag av kaolin. Ett mindre område består av torv.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Området har en lång skoglig kontinuitet. Enligt Skånska Rekognosceringskartan från 1812-1820 var område skogsbevuxet redan då, därmed torde det, baserat på befolkningsutvecklingen, ha varit skogsklätt, eller åtminstone trädklätt ännu mycket längre tillbaka i tiden. Delar av skogen har dock varit uppodlad längre tillbaka i tiden, då förekomst av fossil åkermark visar på detta. Fossil åkermark finns inom ett område på cirka 175x90 meter med ett 20-tal rösen och i den centrala delen finns två områden med fossil åkermark 225x150 och 125x75 meter från bronsåldern till nyare tid och med fem hålvägar från järnåldern-nyare tid. I sydvästra delen finns en slaggharp cirka 5 meter i diameter och 0,3 meter i diameter från järnålder-medeltid. Här finns också en minnessten från nyare tid med inskriptionen MTN.

Biologiska bevarandevärden

Området består främst av näringsrik ädellövskog, som domineras av bok, med mindre inslag av lövsumpskog. Fältskiktet består i huvudsak av gulplister och harsyra. Mängden död ved är stor och överträffar vida närliggande naturreservat. I området finns det gott om undertryckta bokar som är rika på lavar, bl.a. stiftklotterlav (VU), bokvårtlav (NT). I skogen finns inslag av äldre ek, som saknar spärrgrenigheten. I den öppna betesmarken finns ett antal äldre sprärrgreniga ekar, inslaget av lind är påtagligt. I betesmarken ligger även ett mindre fattigkärr som är bevuxet med olika starrarter och kräklöver. Betesmarken har ett rikt fågelliv.

Friluftsvärden

Området synes i dagsläget inte nyttjas särskilt frekvent av friluftslivet.

Skäl för beslut

Enligt 7 kap 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall skälen i ett beslut om att bilda naturreservat anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av

året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen eller kommunen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap 6 § MB får länsstyrelsen eller kommunen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap 30 § MB regleras föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området. Sådana föreskrifter får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. I de fall kommunen beslutar om skydd av ett område får den meddela sådana föreskrifter.

Länsstyrelsens bedömning

Det föreslagna naturreservatet har mycket höga naturvärden och har potential att få ännu högre. Det föreslagna naturreservatet har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- och friluftslivssynpunkt avseende nationell, regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **Riksintresse enligt 3 kap 6 § Miljöbalken (MB) Friluftsliv:** Området ligger i anslutning till ett större område som är av riksintresse för friluftslivet (Frostavallsområdet).
- **Skogsstrategin:** Hela området ingår i en värdetrakt i skogsstrategin. Området ligger nästan mitt emellan det befintliga naturreservatet Allarpsbjär (1.5 km bort) och det planerade Bjäret (2.8 km bort). Området utgör därmed en viktig ”stepstone” mellan dessa ädellövområden för de arter som har förmåga att förflytta sig lite längre sträckor.
- **Nyckelbiotop:** Skogsstyrelsen har i området utpekat en nyckelbiotop bestående av alsumpskog (0,6 hektar, rikligt med död ved och rikligt med lågor).

- **Fladdermöss:** I anslutning till Hallaröds kyrka har 14 arter fladdermöss påträffats år 2010, barbastell (bilaga II och IV art i art- och habitatdirektivet, för vilken områden och strikt skydd ska tillämpas), nordisk fladdermus, sydfladdermus, gråskimlig fladdermus, mustaschfladdermus, dvärgfladdermus, trollfladdermus, stor fladdermus, fransfladdermus, (bilaga IV arter i art- och habitatdirektivet, för vilka strikt skydd ska tillämpas) och brunlångöra. Inom det närbelägna naturreservatet Allarps Bjär har år 2013 nymffladdermus (första fyndet i landet) och mindre brunfladdermus (bilaga IV art i art- och habitatdirektivet, för vilka strikt skydd ska tillämpas) påträffats. Cirka 1 km sydöst om kyrkan, vid Nyrup har år 2014 har vattenfladdermus och taigafladdermus påträffats. Totalt finns minst 16 olika arter i och i anslutning till området, vilket är en mycket hög siffra.
- **Rödlistade arter:** I närområdet (Hallaröds kyrka) finns kraterorangelav (VU) sårbar enligt Artdatabanken. Inom området har flera träd med stiftklotterlav (VU) påträffats. När stiftklotterlav påträffas finns generellt ytterligare cirka 10 rödlistade lavar i området. Vidare har bokvårtlav (NT) påträffats. Mot bakgrund av områdets mängd av äldre döda, döende och levande träd torde det finnas ett betydande antal rödlistade arter i området.
- **Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:** röd glada, *Milvus milvus* (A074) troligen häckande.
- **Fornlämningar:** Området gränsar i nordöst till Sankt Olofs källa. En offerkälla från medeltid-nyare tid. Området gränsar i sydväst till en fångstgrop, kallad snapphanehålan, cirka 7 meter i diameter och cirka 1,2 meter djup vilken enligt ortbefolkningen har varit ett tillhåll för snapphanar. I sydvästra delen finns en slaggvarp cirka 5 meter i diameter och 0,3 meter i diameter från järnålder-medeltid. Fossil åkermark cirka 175x90 meter med ett 20tal rösen. I den centrala delen finns två områden med fossil åkermark 225x150 och 125x75 meter från bronsåldern till nyare tid och med fem hålvägar från Järnåldern-nyare tid. Här finns också en minnessten från nyare tid med inskriptionen MTN.
- **Tillgänglighet:** Området gränsar till Hallaröds kyrka från vilken det går en mindre markväg, ”pilgrimsleden” in i området.

Marken ägs, med undantag av samfälliga vägar, av Naturvårdsverket.

Hallaröd omfattar cirka 31,7 hektar, varav cirka 18,5 hektar är skog. Skogen är i dagsläget fördelad på cirka 16,1 hektar naturskogsliknande ädellövskog, 0 och 1,7

hektar lövsumpskog. Vidare finns cirka 9,6 hektar betesmark, varav 3,8 hektar är i behov av restaurering.

Området är pga befintliga naturvärden och framtida kommande naturvärden, sin lokalisering ett betydelsefullt område för att kunna bevara hotade arter och bidra till att uppnå miljömålen levande skogar och ett rikt växt och djurliv.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, bevara, restaurera och utveckla värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv samt restaurera och utveckla livsmiljöer för skyddsvärda arter bör Hallaröd avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 4) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

C-föreskrifterna gäller omedelbart, även om de överklagas.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna under C gäller oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- 7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelserna, gäller parallellt med reservatsföreskrifterna och skötselplanen,

- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Ärendets handläggning

Fråga om bildande av naturreservat har aktualiserats i samband med att Naturvårdsverket har förvärvat mark i området inom ramen för ESAB paketet.

Länsstyrelsen har i samråd med markägaren avgränsat naturreservatet samt upprättat förslag till syfte, föreskrifter och skötselplan.

Ärendet har remitterats. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden finns i bilaga 4.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen finns bilagt till detta beslut, se bilaga 4.

Förvaltning

Länsstyrelsen Skåne är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med länsstyrelsen, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning. Sökande och sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 6.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Carl Älfvåg. I den slutliga handläggningen har även deltagit, miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, planhandläggare Sasa Sabljic, länsassessor Ursula Gårdendahl och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Carl Älfvåg

Johan Johnmark

Bilagor

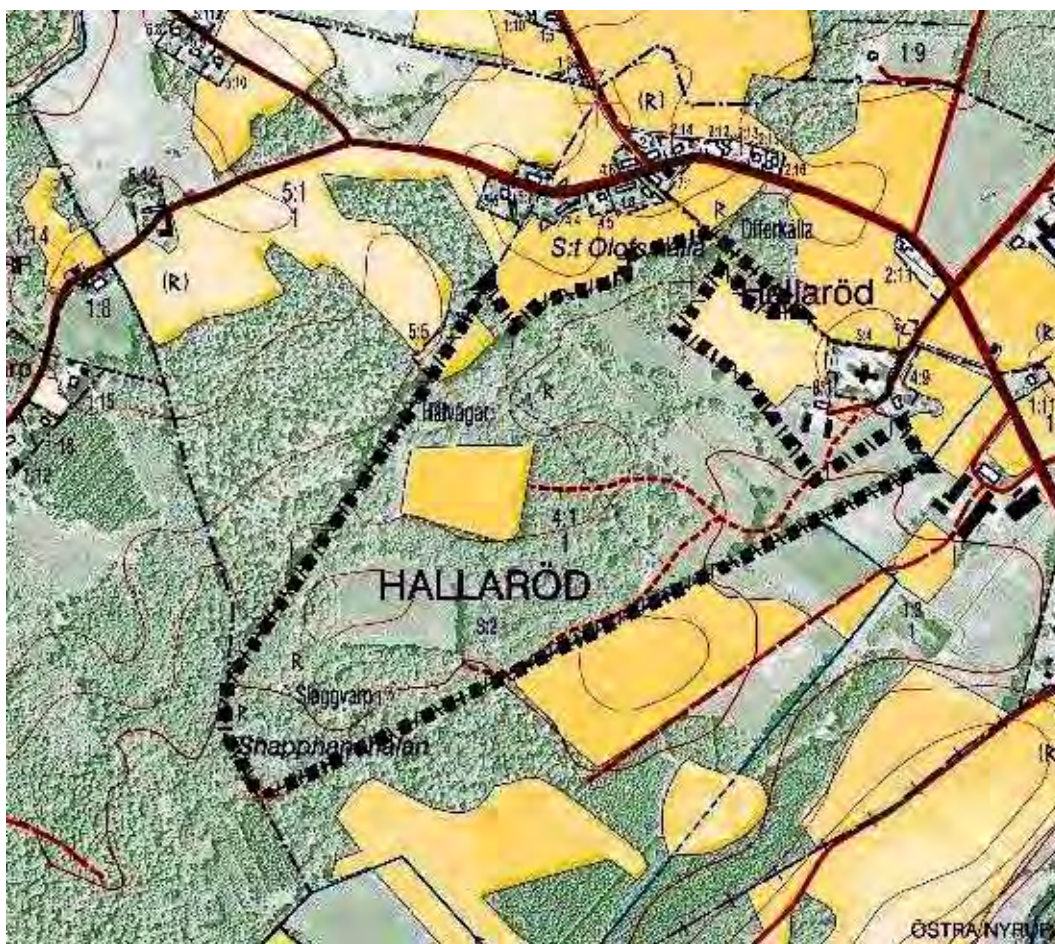
1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
3. Skötselplan
4. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
5. Sändlista
6. Hur man överklagar

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 9 april 2015 om Naturreservatet Hallaröd i Höörs kommun.

Naturreservatet begränsas av mitten av svart punktdad linje på kartan. Skala 1:10 000

Översiktskarta med en svart ring kring naturreservatet. Skala 1:100 000

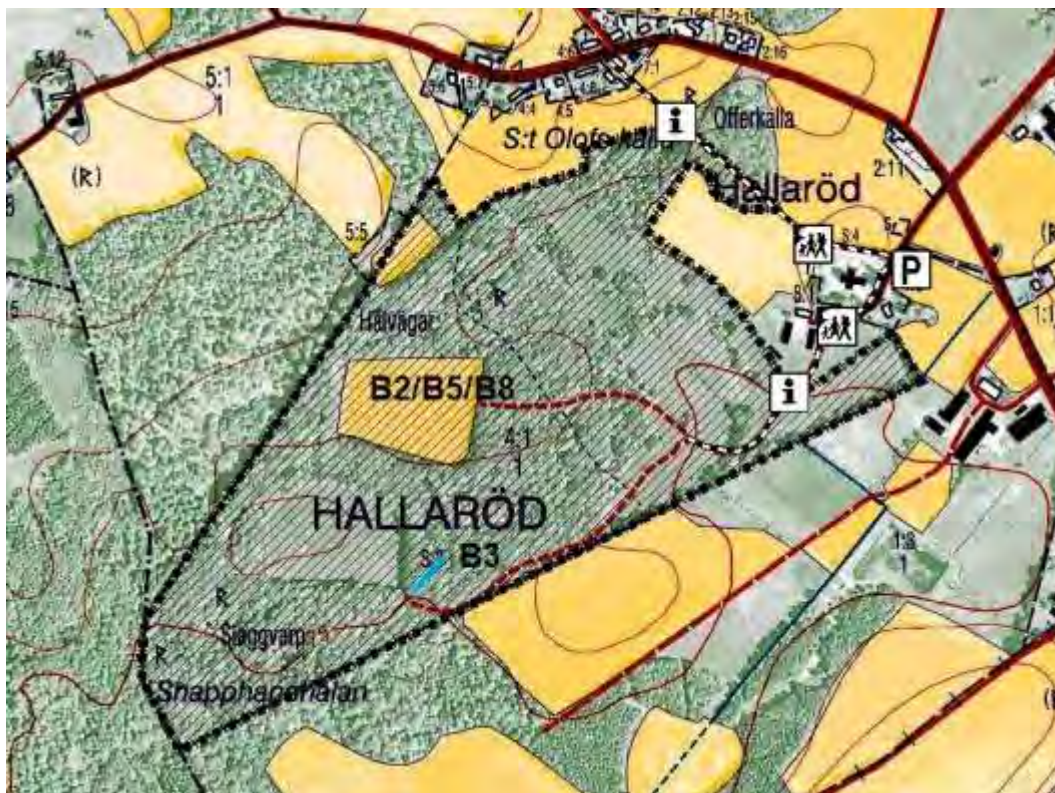
2015-04-09

511-760-2015
1267-223

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Tillhör beslut den 9 april 2015 om Naturreservatet Hallaröd i Kristianstads kommun.

Område B2 gäller föreskrift B2, osv
B7 gäller markerade skyltar och anläggningar

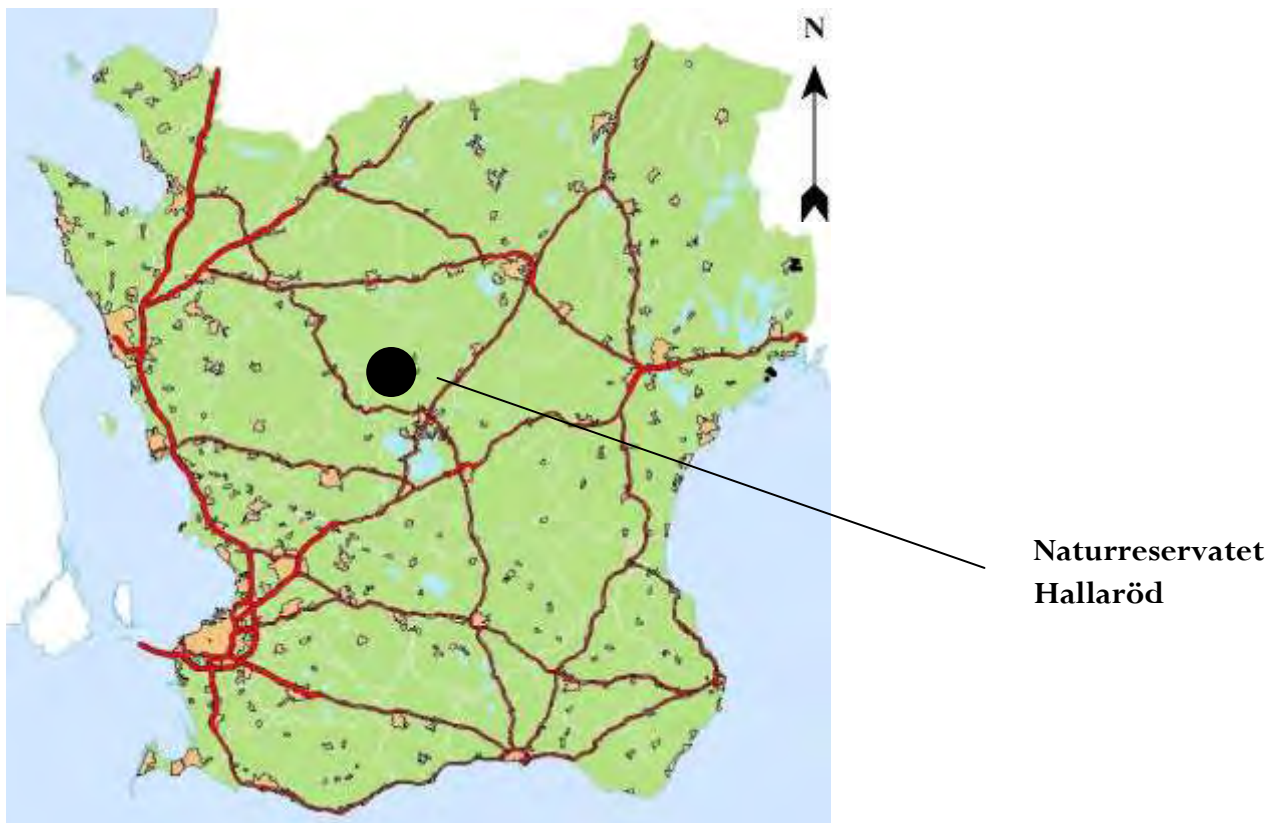
Länsstyrelsen
Skåne

Bilaga 3

511-760-2015
1267-223

Skötselplan för naturreservatet Hallaröd Höörs kommun Skåne län

Översiktskarta med kommungränser och reservatets läge

Diarienummer	511-760-2015, 1267-223
Beslutsdatum:	2015-04-09
Titel:	Skötselplan för naturreservatet Hallaröd
Utgiven av	Länsstyrelsen Skåne
Författare:	Johan Johnmark
Beställningsadress:	Länsstyrelsen i Skåne Län Miljöavdelningen 205 15 MALMÖ Tfn: 010-22 40 00 http://www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Innehållet i denna rapport får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källan
Layout:	Länsstyrelsen i Skåne län
Tryckt:	Länsstyrelsen i Skåne län 2014
Omslagsbild:	Adellövskog, Hallaröd 4 oktober 2013, foto Johan Johnmark

Innehållsförteckning

1 SYFTET MED NATURRESERVATET	5
2 BESKRIVNING AV OMRÅDET	7
2.1 Administrativa data	7
2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning	8
2.3 Områdets bevarandevärden	10
2.3.1 Biologiska bevarandevärden.....	10
2.3.2 Geografi och geologi.....	10
2.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden.....	10
2.3.4 Intressen för friluftslivet.....	10
3 PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL	10
3.1 Övergripande beskrivning av åtgärder.....	10
3.2 Generella åtgärder	11
3.3 Skötselområden	11
4 MÅL OCH ÅTGÄRDER FÖR SKÖTSELOMRÅDEN.....	11
4.1 Skötselområde Naturskogsliknande ädellövskog,cirka 16,8 hektar	11
4.1.1 Beskrivning.....	11
4.1.2 Bevarandemål	12
4.1.4 Skötselåtgärder	12
4.2 Skötselområde Trädklädd betesmark, cirka 9,6 hektar, varav restaureringsmark 3,8 hektar.....	13
4.2.1 Beskrivning.....	13
4.2.2 Bevarandemål	14
4.2.3 Restaureringsåtgärder.....	14
4.2.4 Skötselåtgärder	14
4.3 Skötselområde Lövsumpskog	15
4.3.1 Beskrivning.....	15
4.3.2 Bevarandemål	15
4.3.3 Restaureringsåtgärder	15
4.3.4 Skötselåtgärder	15
4.4 Skötselområde Åker	15
4.4.1 Beskrivning.....	15
4.4.2 Bevarandemål	16
4.4.3 Skötselåtgärder	16
5 FRILUFTSLIV OCH TURISM	16
5.1 Allmän inledning	16
5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns.....	16
5.3 Information	16
5.4 Parkering.....	16
5.5 Vandringsleder	16
5.6 Renhållning och sanitära anordningar, toalett.....	17
6 KONSEKVENSER AV KLIMATFÖRÄNDRINGARNA.....	17
7 JAKT	17
8 TILLSYN	17
9 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	17
9.1 Uppföljning av skötselmål	17
9.2 Dokumentation av skötselåtgärder	18

9.3 Uppföljning av kostnader	18
10 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN	18
11 KOSTNADER OCH FINANSIERING	18
11.1 Ekonomisk utredning	18
11.2 Finansiering av förvaltningen.....	18
12 PRIORITERING AV ÅTGÄRDER OCH KOSTNADSANSVAR	19
13 RÖDLISTADE ARTER ENLIGT ARTDATABANKEN 2010.....	19
14 KÄLLOR	20
14.1 Litteratur	20
14.2 Kartor	20

BILAGA

- 1. Skötselområden och anläggningar**
- 2. Målbild**

1 Syftet med naturreservatet

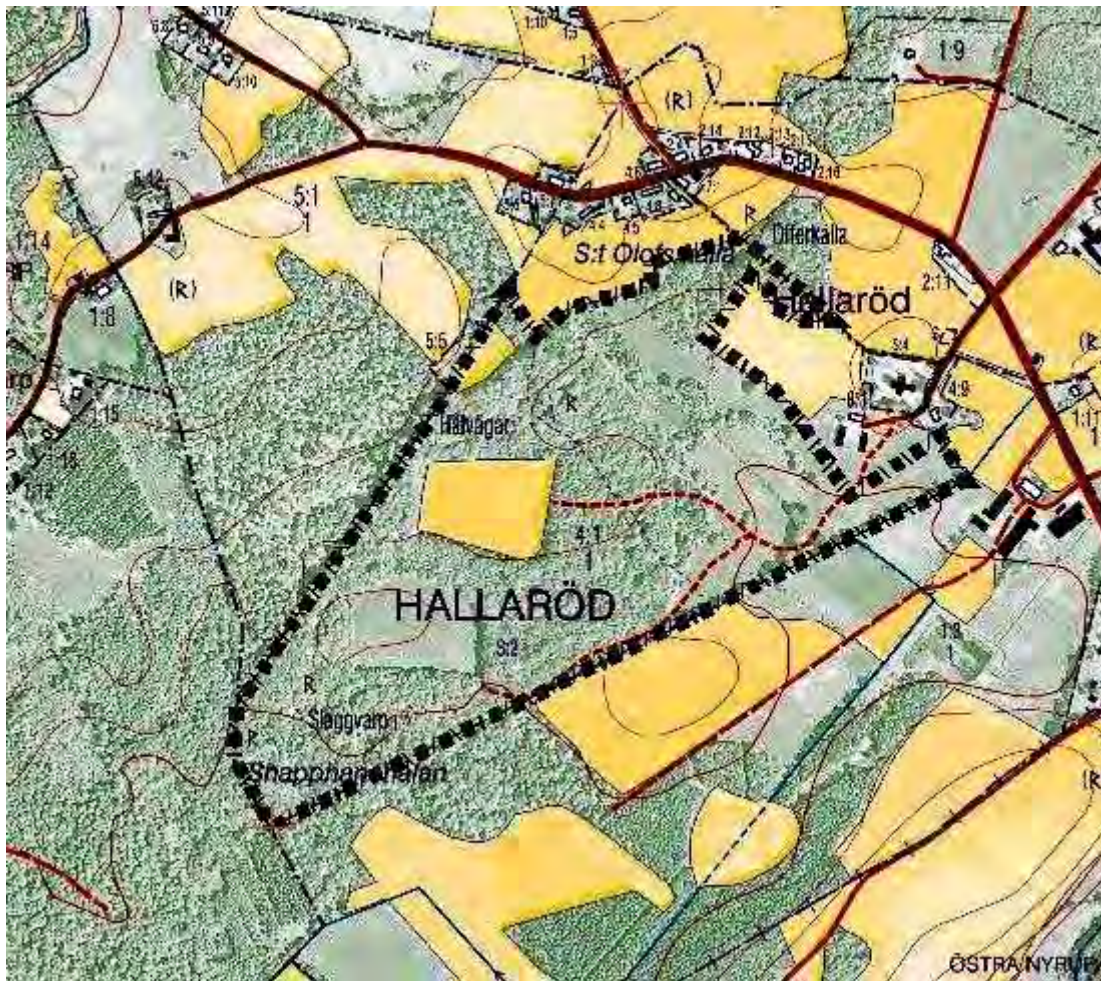
Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer. Områdets ädellövskog och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och i förekommande fall restaureras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellövskog, med inslag av luckor och gläntor,
- Bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Ringbarka förekommande granar,
- Bevara och utveckla områdets lövsumpskogar,
- Lägga igen avvattande dike i skogen,
- Beta delar av området med nöt eller häst,
- Bevara, restaurera och utveckla trädklädd betesmark,
- Utveckla ett buskskikt med främst blommande buskar,
- Bevara och utveckla brynmiljöerna mot de öppna markerna,
- Bevara och utveckla ett fältskikt bestående av hävdgynnade arter,
- Bevara fattigkärret,
- Restaurera högörsområdet,
- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna i området förekommande habitatlistad¹, rödlistad² eller sällsynt art, i synnerhet fladdermöss,
- Inplantera för området lämpliga hotade eller sällsynta arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog,
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom att anlägga ex. leder,

¹ Arter som förekommer i Rådets direktiv 1992/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter,

² Arter som är förtecknade i Rödlistade arter i Sverige 2010, Ulf Gärdenfors et al., Artdatabanken, SLU.

Naturreseptatet begränsas av mitten av svart streckad linje

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Namn	Hallaröd
Objektnummer	1102190
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2015-04-09
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen Skåne
Internationella åtaganden	-
Län	Skåne
Kommun	Höör
Församling/socken	Hallaröd
Biogeografisk region	Kontinental
Läge	Cirka 7,5 km nordväst om Höör
Kartblad	Topografiska kartan: 3D SV Kristianstad Ekonomiska kartan: 2E 0a
Gränser	Området är markerat med svart streckad linje på kartan på sidan 6.
Koordinater	X 402676, Y 6204490 (SWEREF 99)
Fastigheter och markägare	Del av Hallaröd 4:1 och del av Hallaröd S:2 Naturvårdsverket och samfällt
Servitut och nyttjanderätter	Finns i akten.
Arealer	Cirka 31,7 ha Land 31,7 hektar, vatten 0 hektar
Markslag	Ädellövskog 16,8 hektar Lövsumpskog 1,7 hektar Betesmark 9,5 hektar Åkermark 3,6 hektar

2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning

Markhistorisk beskrivning

Området har nyttjats av människan under mycket lång tid. Angränsande mark har även varit en samlingsplats för människor under flera tusen år, först med offerkälla och senare med kyrka.

Området var skogsklätt på 1820 talet när den Skånska rekognosceringskartan togs fram.

Laga skifte år 1835. Dagens fastighetsgräns kring området stämmer mycket väl överens med de som fanns då Tyvärr saknades beskrivningen.

Häradsekonomska kartan från år 1920-34. Notera att de öppna områdena i skogen nyttjades som åker.

Stora delar av området bestod av ädellövskog. Åkermark fanns dels i skogen och dels på det som idag nyttjas som betesmark. På dagens betesmark fanns även slåtterängar (gröna). Sannolikt gick djuren på

skogen, som var betydligt glesare, dels pågrund av vedtäkt dels pågrund av djurbete. Om det har funnits några grövre betesmarksträd i skogen är de iallafall borta idag.

Flygbild från år 1940. Notera den grova skogen öster om den norra åkermarken i skogen.

Jämfört med häradsekonomiska kartan synes ytterligare skog ha röjts för att öka arealen betesmark. Troligen har detta område varit glest trädbevuxet även tidigare.

Ortofoto från år 2012

Nuvarande markanvändning

Ekonomiskt skogbruk har bedrivits på fastigheten fram till dess att naturvårdsverket förvärvade den. De senare åren har dock intensiviteten i skogsbruket minskat. Nötkreatur går på betesmarken. Betesmarken är stadd i igenväxning.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Geovetenskapliga bevarandevärden

Berggrunden består till största delen av gnejs, genom området löper en diabasgång i nordväst-sydöstlig riktning. Jordarten utgörs i huvudsak av morän med inslag av kaolin. Ett mindre område består av torv.

2.3.2 Biologiska bevarandevärden

Området består främst av näringsrik ädellövskog, som domineras av bok, med mindre inslag av lövsumpskog. Fältskiktet består i huvudsak av gulplister och harsyra. Mängden död ved är stor och överträffar vida närliggande naturreservat. I området finns det gott om undertryckta bokar som är rika på lavar, bl.a. stiftklotterlav (VU), bokvårtlav (NT). I skogen finns inslag av äldre ek, som saknar spärrgrenigheten. I den öppna betesmarken finns ett antal äldre spärrgreniga ekar, inslaget av lind är påtagligt. I betesmarken ligger även ett mindre fattigkärr som är bevuxet med olika starrarter och kråklöver. Betesmarken har ett rikt fågelliv. Fladdermusfaunan kring den intilliggande Hallaröds kyrka är mycket rik med minst 14 arter, däribland barbastell. I det närliggande naturreservatet Allarps bjär har även nymffladdermus påträffats, vilket är första fyndet i Sverige. Det är högst sannolikt att dessa fladdermöss även finns i naturreservatet. En gammal luckig skog med gott om högstubbar, liksom en trädklädd betesmark med bryn kommer att gynna fladdermusfaunan.

2.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

Området gränsar i nordöst till Sankt Olofs källa. En offerkälla från medeltid-nyare tid. Området gränsar i sydväst till en fångstgrop, kallad snapphanehålan, cirka 7 meter i diameter och cirka 1,2 meter djup vilken enligt ortbefolkningen har varit ett tillhåll för snapphanar.

I sydvästra delen finns en slaggvarp cirka 5 meter i diameter och 0,3 meter i diameter från järnålder-medeltid. Fossil åkermark cirka 175x90 meter med ett 20-tal rösen. I den centrala delen finns två områden med fossil åkermark 225x150 och 125x75 meter från bronsåldern till nyare tid och med fem halvågar från järnåldern-nyare tid. Här finns också en minnessten från nyare tid med inskriptionen MTN.

2.3.4 Intressen för friluftslivet

Området synes i dagsläget inte nyttjas särskilt frekvent av friluftslivet.

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Bevarandemål

Bevarandemålen är långsiktiga och det som gäller när området har gynnsam bevarandestatus. Det är viktigt att påpeka att de måste revideras allt eftersom ny kunskap kommer fram.

Bevarandemålen är angivna för respektive skötselområde nedan:

Ett övergripande bevarandemål för typiska arter i området är:

- Artrikedomen och arttätheten i områdets befintliga habitat ska bevaras och utvecklas.
- Förekomsten av rödlistade växt- och djurarter, som är knutna till området, ska bevaras och utvecklas, så att de kan förnyra sig i långsiktigt livskraftiga populationer.

3.2 Generella åtgärder

- Successiv omföring av granplantager och kalhyggen till flerskiktad ädellövskog som är rik på grova träd och död ved i bl.a. form av stående träd, högstubbar och lågor.
- Successiv gallring i befintlig ädellövskog i syfte att skapa en flerskiktad ädellövskog som är rik på grova träd och död ved bl.a. i form av stående träd, högstubbar och lågor, både solbelysta och skuggade. Höga grova solbelysta högstubbar har bäst förutsättning för att hysa flest rödlistade arter. Skapa röthål.
- Skapa undertryckta, senvuxna träd i synnerhet bokar.
- Plantering av bok, ek, avenbok, tall och asp, kräver troligen inhängning mot vilt.
- Gallring i lövskogslundarna i syfte att gynna spärrgreniga träd och hasselbuskage.
- Gynna högörtsvegetation som älgört etc utmed fuktdråg.
- Bevara och gynna utvecklingen av floran i betesmarken, i synnerhet fattigkärret.
- Underhåll av anläggningar för det rörliga friluftslivet.

3.3 Skötselområden

Naturreservatet består av 4 stycken skötselområden.

4 Mål och åtgärder för skötselområden

4.1 Skötselområde Naturskogslignande ädellövskog, cirka 16,8 hektar

4.1.1 Beskrivning:

Skötselområdet består till större delen av ädellövskog med en historik som produktionsskog, som för något decennium sedan faktiskt har anammat den då nya skogsvårdslagen, där produktion och naturvård vägdes lika. Området utgörs trädantalsmässigt av bok, men volymmässigt av ek (45%), bok (35%). Eken har inte förnygrat sig i området de senaste 50 åren. Vissa partier av skogen bedöms vara kring 140 år. Mängden död och döende ved är riklig och överträffar många naturreservat. Här finns flera träd med bohål och rötskador. Tickor förekommer rikligt i vissa delar. Förekomst av luckor och en tvåskiktad skog finns.

Skogen är mycket viktig för i området förekommande fladdermöss, både för överdagningsplatser, yngelplatser och födosök. Ju mer död ved och ju mer luckig skogen blir, desto bättre bedöms bevarandestatusen för fladdermöss bli.

I jämförelse med europiska naturskogar är dock mängden död ved mycket låg. Naturskogarna har kring 100-130 kbm död ved/ha. Tillväxten bedöms till cirka 6,4 m³/sk per ha och år. Generellt är fältskiktet mycket sparsamt, de dominerande arterna är gulplister, harsyra och ekorrhärbär.

Luckor med solbelyst död ved är mycket betydelsefullt för många hotade arter

Stiftklotterlav (VU) på bok, där denna lav påträffas finns generellt ytterligare 10 rödlistade lavar i området

4.1.2 Bevarandemål:

- Flerskiktad ädellövskog bestående av främst av bok och ek med inslag av andra lövträd.
- Fullgod livsmiljö för barbastell,
- Antalet grova träd bör vara cirka 20 per hektar.
- Mängden död ved i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig, ett riktvärde bör vara minst 40 kbm/ha. Tillförseln av död ved bör ligga kring 1-2 kbm/ha och år.
- Gran och lärk ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Området får vara mycket svårframkomligt, med undantag där lederna går.
- Skogsduva bör häcka årligen i området.

Bevarandemålet är i stora delar redan uppnått.

4.1.3 Skötselåtgärder:

- Ringbarkning av de sista kvarvarande granarna i den östra delen av området.
- Vid behov röjning och avverkning för att kunna uppnå bevarandemålen. Avverkningarna ska spridas i tid för att kontinuerligt skapa ny död ved, då bokved bryts ner på cirka 20 år.
- Luckor bör skapas som är så pass stora att föryngring av ek kan ske. Troligen behövs stödsådd ske. Lokala ekollon ska användas. Dessa sådder kräver troligen inhägning då vildsvin förekommer i området.
- Inplantering av arter som lever i andra naturskogsliknade ädellövskogar i Södra Sverige får ske.

4.2 Skötselområde Trädklädd betesmark, cirka 9,6 hektar, varav restaureringsmark 3,8 hektar

4.2.1 Beskrivning:

Betesmark som ligger mellan skogen och Hallaröds by. Vissa delar av betesmarken har varit åker i modern tid, medan andra delar har utgjort betesmark under mycket lång tid. Näringshalten är generellt hög i området vilket medför en trivialare flora. Det botaniskt sett mest intressanta området utgörs av ett, efter omständigheterna, välhävdad fattigkärr som domineras av carex, med inslag av kråklöver och åkermyntha. Fortsatt hävd av detta kärr bör prioriteras. Buskskiktet domineras av björnbär med inslag av hagtorn. Björnbäret är under kraftig expansion i vissa delar. Trädskiktet domineras av ek och lind, med inslag av bok, björk, apel, fågelbär, salix och klibbal. Delar av de fuktigare centrala delarna av betesmarken är i kraftig igenväxning med salix och al. Fältskiktet domineras här av älgört. Ett övervägande, vid en prioritering av skötselinsatser, mellan att låta detta område återgå till sumpskog eller avverkning och därefter sen betesputsning för att gynna den blommande älgörten har skett. Ett bevarande och gynnande av älgörten, som är en för vedlevande insekter viktig nektar och pollenkälla prioriteras. Framröjning ske kring de grova solitära ekarna och vid ersättningsträd till dessa samt kring de lindar och aplar som växer i området. Området betades år 2013 av ett 10-tal nötkreatur. Området är mycket värdefullt för fladdermöss.

Solbelyst högstubbe av bok ute i betesmarken

Den södra delen av betesmarken år 2013

Del av fattigkärret (tidigare åkermark)

Solitär ek med Hallaröds kyrka i bakgrunden

Spärrgrenig ek i anslutning till betesmarkens södra del som är i behov av frihuggning och rivningsfärdig byggnad

Betesmark i behov av rövning

4.2.2 Bevarandemål

Trädklädd betesmark med spärrgreniga ekar med inslag av andra grova lövträd samt buskskikt av framförallt hagtorn. Det bör finnas cirka 10-20 träd per hektar. Träden, ska främst utgöras av spärrgreniga ekar, med inslag (0-5 träd per hektar) av lind, apel, fågelbär och björk samt al. Träden ska vara av olika ålder, med mål att få riktigt grova gamla mulminnehållande träd. Träd eller större grenar som faller ska få ligga kvar, med undantag om det utgör ett direkt hinder för skötseln av området, i så fall ska trädet eller grenen utläggas på annan plats inom naturreservatet. Vid gallring ska stock och stamdalar ligga kvar i syfte att skapa död ved för bl.a. insekter och svamp. Gran eller främmande trädslag ska ej förekomma inom skötselområdet. Buskskiktet bör bestå framförallt av hagtorn och björbär. Täckningsgraden bör vara 0-10% per hektar. Ohävdarter som t.ex. brännässla, skräppor och veketåg bör begränsas i sin utbredning genom t.ex. betesputsning. Blommande växter ska eftersträvas, då dessa är en viktig nektar och pollenkälla åt inte bara humlor och bin utan även vedlevande insekter.

Efter genomförda restaureringsåtgärder är bevarademålet till stora delar uppnått.

4.2.3 Restaureringsåtgärder:

- Framrövning av solitära ekar och ersättningsträd för dessa. Framrövning av lind och apel samt grov al.
- Avverkning av igenväxningsvegetation av al och salix i det fuktiga området, för att gynna bl.a. blommande älgört (viktig pollen och nektarkälla för många vedlevande insekter).

4.2.4 Skötselåtgärder:

- Fortsatt bete med nötkreatur, med undantag av tidsperioden 1 december till 30 mars. Områden får betesfredas enstaka år. Bränning får ske.
- Fortlöpande rövning av igenväxningsvegetation.
- Rövning kring solitära ekar. Rövning kring lindar och alar samt grova alar.

- Betesputsning av älgörtsområde vid behov, för att motverka uppkomst av sly. Det avslagna materialet torde kunna kvarlämnas, då bl.a. älgört har förmåga att växa igen detta och drar snarare nytta av den kvarlämnade näringen.
- Nya stängselstolpar bör bestå av ekstolpar som har bränts i rot delen.

4.3 Skötselområde Lövsumpskog, cirka 1,7 hektar

4.3.1 Beskrivning:

Två områden med alluviala lövskogar (ask, klibbal- och björksumpskogar). Vattennivån varierar naturligt med nederbörden. Ett avvattande, ej underhållet, dike löper söderut från det centralt liggande östra lövsumpskogsområdet, tillika nyckelbiotop. Diket mynnar ut i moränmark. Asken har drabbats hårt i området av askskottsjukan. Asken är klassad som sårbar (VU) av art databanken.

Döda och döende askar i askskottssjukan

4.3.2 Bevarandemål:

Lövsumpskogar som är rika på död och döende ved.

4.3.3 Restaureringsåtgärder:

- Igenläggning av det avvattande diket, i syfte att återskapa en blötare lövsumpskog.

4.3.4 Skötselåtgärder:

- I princip friutveckling, med undantag av avverkning, röjning, ringbarkning av gran och andra främmande trädslag.

4.4 Skötselområde Åkermark, cirka 3,6 hektar

4.4.1 Beskrivning:

Skötselområdet består av tre delområden. Dessa åkrar har åtminstone varit i drift åtminstone sedan 1900 – talets början. Brynmiljöerna kring åkrarna utgör en viktig miljö för många fladdermöss, fåglar och insekter. Om/när det ej finns någon arrendator som vill driva dessa åkrar ska de få växa igen och återgå till skog. Skötselmedel ska ej avsättas för att bevara dessa åkrar. När igenväxningen gått så långt att brynets attraktion för fladdermöss upphört ska omkringliggande skog hålla en sådan luckig karaktär

att fladdermössens gynnsamma bevarandestatus kan upprätthållas. Om/när åkrarna övergår till skog bör kontinuerliga röjningar göras för att skapa ett varierat trädskikt. Stödplantering av ek och lind kan bli aktuellt.

4.4.2 Skötselåtgärder:

- Tillsvidare fortsatt åkermarksdrift.

5 Friluftsliv och turism

5.1 Allmän inledning

Området har en potential att nyttjas mer för rekreation och naturstudier.

5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

5.3 Information

Informationstavla om naturreservatet bör sättas upp på motsatt sida av St: Olofs källa och sydöst om gården.

5.4 Parkering

Det troliga är att naturreservatet främst kommer att nyttjas av närboenden. Höörs församling har lämnat sitt muntliga godkännande av att parkeringsplatsen får nyttjas.

5.5 Vandringsleder

Området bjuder generellt på fina strövmöjligheter. Det finns i dagsläget inga planer på att anlägga någon led inom naturreservatet. Om ytterligare medel avsätts för vård och förvaltning finns möjlighet att anlägga en enklare led inom området. Området nås lämpligast via markväg öster om kyrkan. Representant för boende på gården som ligger på Lunds stifts mark har lämnat sitt godkännande därtill. När mark tillhörande naturvårdsverket intill denna gård avses säljas ska servitut om vandringsled inskrivas.

"Pilgrimsleden" sedd från Kyrkan

5.6 Renhållning och sanitära anordningar

Eftersom besökare till naturreservatet främst bedöms bestå av närboenden synes det inte föreligga något behov av soptunnor eller andra sanitära anordningar.

6 Konsekvenser av klimatförändringarna

Den prognostiserade ökade nederbörds mängden (15%) framförallt vintertid, kan komma att gynna utvecklingen sumpskogarna i området. De befärade torrare somrarna kan dock motverka denna utveckling. Bokskogen kan komma att gynnas genom ett varmare klimat, men träd och fältskikt kan likväl drabbas av omfattande torkskador med artförsvinnande som följd. Ett varmare klimat kommer att gynna spridning av invasiva arter till naturreservatet som slår ut den inhemska floran och faunan.

7 Jakt

Föreskrifterna C2 och C5 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

Fortsatt åtelldrift för vildsvin ska ske på åkermark

8 Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för området.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av skötsel mål

Vart 10:e år:

Översyn av gränsmarkeringen.

Tillse att det inte förekommer invasiva träd- och buskarter inom naturreservatet.

Följa upp bevarandemålen.

En gång per år:

Att skyltarna är hela och rena samt aktuella.

9.2 Dokumentation av skötselåtgärder

Uppsättning och underhåll av gränsmarkering och skyltar.

Dokumentation ska ske av skötselåtgärder inom respektive skötselområde.

Iordningsställd och underhåll av eventuella anläggningar och leder.

9.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltaren ansvarar för detta.

10 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

11 Kostnader och finansiering

11.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

11.2 Finansiering av förvaltningen

Förvaltaren ansvarar för (ev. bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan,
- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränsutmärkning,
- tillverkning och underhåll av informationsskylt (2 styck),
- genomförande av skötselområdenas mål,
- uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder,
- tillsyn av naturreservatet,

Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter.

12 Prioritering av åtgärder och kostnadsansvar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötselområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel	Öppna luckor, skapa död ved	Snarast	Ädellövskog	Förvaltaren	2	Åtgärderna görs motor-manuellt, inga skogsmaskiner
	Ringbarka gran	Snarast	Ädellövskog	Förvaltaren	2	Motormanuellt
	Restaurering av betesmark	Snarast	Betesmark	Förvaltaren/Arrondator	1	
	Igenläggning av dike	Inom 5 år	Lövsumpskog	Förvaltaren	2	
Anläggningar						
	Uppsättning och underhåll av informations-skyltar	Snarast, sedan löpande	Bilaga 1	Länsstyrelsen	1	
	Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Snarast, sedan löpande	Hela området	Länsstyrelsen	1	

11 Rödlistade arter enligt Artdatabanken 2010

RE Nationellt utdöd	CR Akut hotad	EN Starkt hotad	VU Sårbar	NT Nära hotad	LC Livskraftig
------------------------	------------------	--------------------	--------------	------------------	-------------------

Art

Kategori

Funnen år

Träd:

Ask, *fraxinus excelsius*

VU

2014

Lavar:

Stiftklotterlav, *Opegrapha vermicellifera*

VU

2014

Bokvårtlav, *Pyrenula nitida*

NT

2014

Däggdjur:

Barbastell, *Vespertilio barbastellus*

EN

2010

Sydfladdermus, *Eptesicus serotinus*

EN

2010

I området och i närområdet har följande fladdermöss påträffats:

Barbastell (bilaga II och IV art i art- och habitatdirektivet, för vilken områden och strikt skydd ska tillämpas), nordisk fladdermus, sydfladdermus, gråskimlig fladdermus, mustaschfladdermus, dvärgfladdermus, trollfladdermus, stor fladdermus, fransfladdermus, mindre brunfladdermus (bilaga IV arter i art- och habitatdirektivet, för vilka strikt skydd ska tillämpas) och brunlångöra, nymffladdermus (första fyndet i landet), vattenfladdermus och taigafladdermus påträffats.

Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas och förekommer eller förväntas förekomma efter restaurering:

Art	kod	förekomstform
Röd glada, <i>Milvus milvus</i>	(A074)	födosökande
Spillkråka, <i>Dryocopus martius</i>	(A236)	födosökande/möjligen häckande

12 Källor

12.1 Litteratur

- Strategi för formellt skydd av skog i Skåne län, Länsstyrelsen i Skåne län, rapport 2006:14
- Fakta skog 1, 2008, SLU, Gunnar Isacson, Jörg Brunet
- Fakta skog 12, 2008 SLU, Örjan Fritz
- Artportalen www.artportalen.se
- Artdatabankens artfaktablad <http://www.artdata.slu.se>
- Kulturmiljöprogram för Skåne, Kulturmiljöprogram för Skåne 2006, Länsstyrelsen i Skåne län
- Värdeutlåtande aug 2012, Värderingsbyrån
- Fladdermöss, Ingemar Ahlén och Espen Jensen

12.2 Kartor

- Skånska rekognosceringskartan, Krigsarkivet
- Lagaskifte 1835, Lantmäteristyrelsens arkiv
- Häradsekonomiska kartan 1920-35, Höör J-112-1-20, Rikets allmänna kartverks arkiv
- Flygbild från 1940, Lunds universitet
- Övriga kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet. © Lantmäteriet geodatasamverkan

Bilaga 1 Skötselområden och anläggningar

Naturreservatsgräns

Skötselområden

- Ädellövskog
- Betesmark
- Betesmark restaurering
- Lövsumpskog
- Åkermark

Anläggningar

- Informationsskylt
- Parkeringsplats
- Vandingsled

Skala: 1:5 000

0 125 250 500 Meter

Naturreservatet Hallaröd i Höörs kommun består främst av ädellövskog och utgör en viktig ”stepstone” mellan olika ädellövskogsreservat i grannskapet.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reservatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller också information om friluftsliv, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande

Höörs församling: Kyrkorådet hade vid sitt sammanträde den 3 mars 2015 inget att invända mot förslaget, och godkände att kyrkans parkeringsplats får användas av besökare till naturreservatet.

Höörs kommun: Har inget att erinra.

SGU: Har inga synpunkter på bildandet av naturreservatet. De har även lämnat kompletterande information kring områdets bildningshistorik.

Länsstyrelsen: Har inarbetat den kompletterande informationen.

E.ON Elnät Sverige AB: Har inget att erinra.

Puggehatten Skånes Mykologiska Förening: ser mycket positivt på att området Hallaröd föreslås skyddas som naturreservat och få en detaljerad skötselplan. Området är mykologiskt utforskat men då det har lång skogskontinuitet och ovanligt mycket död ved är potentialen mycket stor för förekomst av rödlistade och sällsynta svampar knutna till ädellövved. Även den del av betesmarken som har en lång historia kan förväntas ha, eller på sikt återfå, en intressant funga. Det stora inslaget av lind i området är likaså intressant ur mykologisk synvinkel med tanke på en del svampar som är helt knutna till trädslaget ifråga.

Med tanke på ovanstående vill vi peka på att behovet av en detaljerad svampinventering är stort.

Puggehatten har i övrigt följande synpunkter

Syftet

I sista stycket står "Hålla *delar* av området tillgängligt ..." Samtidigt står i

skötselplanens punkt 5.5 "Området bjuder generellt på fina strövmöjligheter." Varför denna inskränkning i skrivningen vad gäller syftet?

Föreskrifterna:

Skrivningen gällande svampar under punkt C3 omöjliggör dessvärre en undersökning av områdets vedsvampsfunga, även om föreningen rent principiellt instämmer i inskränkningen. Många svampar kan inte identifieras säkert i fält och Puggehatten föreslår därför en skrivning liknande den i punkt C6. Kanske något i stil med "*För artbestämningsändamål får dock enstaka exemplar (fruktkroppar?) insamlas under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.*" Detta bör då även gälla för lavar och mossor som ofta inte heller kan identifieras säkert i fält.

En skrivning likt denna menar vi bör vara den som gäller generellt i dessa sammanhang för att underlätta kunskapsinsamlandet och minimera byråkratin.

Upplysningar

Första punktens andra mening bör enligt vår mening inledas "*Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta ...*", då det även finns svampar som är fridlysta.

Skötselplanen

Vad vi kan bedöma så bör föreslagna mål för markanvändning och skötsel samt föreslagna åtgärder under avsnitt 3 och 4 även vara positiva för Hallaröds funga.

Texten i avsnitt 5.4 är ofullständig och vi saknar en mer bindande överenskommelse vad gäller parkeringen.

Samma sak gäller avsnitt 5.5 där det inte framgår i vilken form godkännandet getts. Osäkerhet i dessa avseenden kan medföra framtida problem för tillgängligheten om nya boende har annan uppfattning.

Under avsnitt 7 står i bildtexten att "*Fortsatt åtel drift för vildsvin ska ske på åkermark.*" Detta ger intryck av vara av permanent art samtidigt som det under "Undantag från föreskrifter" anges att åtel för vildsvin ska vara tillfällig, inför och i samband med jakt. Då vildsvin får jagas under större delen av året kan det inte uteslutas att åtel kan bli mer eller mindre permanent. Vi menar att skrivningen bör förtydligas och tidsintervall ges.

Länsstyrelsen: "Hålla delar av området tillgängligt" ska tolkas som eventuella vandringsleder och rastplatser. Det troliga är att mängden död ved kommer att öka markant i framtiden, varför den generella tillgängligheten kommer att minska. Gällande eventuellt undantag från C3 vill Länsstyrelsen erinra om möjligheten att ansöka om dispens. Mängden fruktkroppar är fortfarande lågt i området och flera personers insamling kan leda till oönskad skada på områdets naturvärden.

Länsstyrelsen har kompletterat upplysningar med svamp, helt omöjligt är det inte att saffransticka dyker upp i framtiden. Länsstyrelsen har flera naturreservat som nyttjar Höörs församlings parkeringsplatser. Länsstyrelsen avser att initiera fråga om nyttjanderätt avseende samtliga fall. Vid en försäljning kommer servitut att inskrivas, länsstyrelsen har även valt att spara en liten markbit som möjliggör passage utan att gå igenom gården. Gällande vildsvinsjakt är det viktigaste att åteln placeras på åkermarken. Länsstyrelsen har i egenskap av fastighetsförvaltare också möjlighet att ställa krav på jaktarrendatorn.

Lunds Botaniska förening: ser positivt på bildandet av naturreservatet. Föreningen tycker att skötselplanen är välskriven och att målen och åtgärderna är realistiska och väl genomtänkta. Det är dock viktigt att poängtera att föryngringen av ek i ädellövskogen är viktigt, antingen genom naturlig föryngring eller stödsådd. Även i betesmarken behövs föryngring av ek.

Länsstyrelsen: Erinrar om att skötselplanen har med åtgärder för att gynna föryngring av ek.

Yttrande som inkommit efter utgången remisstid:

TeliaSonera Skanova Access AB: Har inget att invända mot förslaget som helhet men i det fall teleledningar kan komma att beröras är det generellt av vikt att Skanovas fortsatta rätt att i framtiden ha, nyttja och underhålla befintliga teleledningar med tillhörande anläggningar inte inskränks av den planerade ledningsträckningen.

Det är också viktigt att Skanovas rätt till tillträde för arbete med och tillsyn av teleanläggningarna samt rätt att ta bort hinder för arbetet med och tillsyn av befintliga ledningar inte heller inskränks.

I samband med bildandet av naturreservatet önskar Skanova därutöver ett allmänt hänsynstagande i de fall teleledningar kan komma att beröras.

Inför markarbeten skall Skanovas kabelanvisning kontaktas via www.ledningskollen.se

Länsstyrelsen: erinrar om undantag från föreskrifter gäller bl.a. för drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga nyttjanderätter, vägar, dikningsföretag, ledningar och anläggningar.

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL REGERINGEN

Om Ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till Regeringen, Miljödepartementet. **Överklagandet skall dock skickas till Länsstyrelsen i Skåne län, 205 15 Malmö.**

Av överklagandet skall framgå vilket beslut Ni överklagar (ange diarienummer) och hur Ni vill att beslutet skall ändras. Ni bör också tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras.

Skrivelsen skall undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er uppfattning så bör Ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande **senast den 8 maj 2015** annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver Ni veta mer om hur Ni skall göra kan Ni kontakta Länsstyrelsen, tel 010-224 10 00 (växel).